

PICRRAKU

Na jetonte njëherë moti një shportar i varlër me të shoqen e me shtatë fëmijë. Të gjithë fëmijët e tij me shtat ishin gati sa njëri-tjetri. Kur i lindi shportarit fëmija i shtatë, më kërthiu, ishte mu si ndonjë pierrak, andaj ia vunë edhe emrin PICRRAK. Më vonë fëmija u rrit, po jo aq shumë. Edhe pse mbeti shtatshkurtër, prapëseprapë ishte një pierrak i mençur dhe i zoti. Ua kapërcente bile shumë të gjithë vëllezërve me mençurinë dhe dinakërinë e tij.

Voglushët e shportarit luanin tërë ditën e ditës para shtëpisë së prindërve të tyre. Kënaqeshin me die-llin, lulet dhe zogjtë.

Prindërit e tyre qenë shumë të varlër. Një gjë e këtillë s'ishte për çudi, sepse thurja e shportave dhe punimi i sendeve me kashtë nuk ishin punë aq të frytshme si, bie fjala, të pjekurit e kuleqve apo mbushja e suxhukëve! Mirëpo, mbasi ka të këqia mbi të këqia, për familjen e shportarit erdhën shpejt ditë të zeza urie dhe skamjeje. Punë kishte gjithnjë e më pak e shtrenjtësia shtoej dita-ditës. Shportari i shkretë me të shoqen brengoseshin sa s'bëhet më, sepse s'dinin si t'i ushqenin atë karvan të fëmijëve, gojët e të cilëve qenë në gjendje të gllabëronin më shumë nga ç'mund të fitonte i jati.

Një mbrëmje, pasi fëmijët ranë të flinin, shportari me të shoqen ia nisën të këshillohen se ç'të bëjnë. Dhanë e muarën e më në fund vendosën që fëmijët t'ia shpinin të vëllait të shportarit, që ishte qymyrxhi dhe jetonte i vetëm thellë në pyll. Qymyrxhiu, në të vërtetë, ishte një njeri mjaft dorërrudhët, e ndaj vëllait të varfër sillej dorëllirë vetëm me fjalë të hidhura e qortuese. Shportari, megjithatë, s'kishte nga t'ia mbante. Me shpresë se qymyrxhiut do t'i vinte keq për fëmijët e tyre, vendosën t'ia shpiejnë menjëherë.

Picrraku s'i mbylli sytë fare për një kohë të gjatë nga uria, prandaj edhe e kish dëgjuar tërë atë marrëveshje të pakëndshme të prindërve të tij. As ai, as vëllezërit e tij nuk e donin xhaxhanë e tyre, qymyrxhiun. Kasollja e tij ishte e errët dhe plot blozë, kurse dhomat e shtëpisë së tyre ishin si nata me ditë kundrejt asaj – të ndritshme, të këndshme dhe të nxehta.

Picrraku i brengosur pa masë nga vendimi i prindërve ndejti për një kohë të gjatë i zgjuar, duke menduar si t'i ndihmojë veten dhe të vëllezërit.

Që në mëngjes herët Picrraku u nis fshehurazi e shkoi në përroin më të afërm. Aty na i mbushi xhepat plot e përplot me guralecë të bardhë. Pastaj u kthye në shtëpi, duke mos u treguar vëllezërve asnjë fjalë për atë që kish dëgjuar.

Prindërit u nisën në pyll me fëmijë. Picrraku, si më i vogli që ishte, ndalej më shumë rrugës se të tjerët, duke hedhur prapa këmbëve nga një guralec të bardhë. Askush s'e diktoi fare se ç'bënte. Kur arritën në kasolle të qymyrxhiut, prindërit e pikëlluar hynë në njëfarë prozhmi, pa u diktuar fare nga fëmijët, dhe ata i lanë në pyll. Duke parë se prindërit nuk ishin atypari, të gjithë fëmijët e tjerë, përveç Picrrakut, ia plasën të qarit dhe klithmave. – Mos qani – i ngushllonte Picrraku, - se do ta gjejmë vetë rrugën për në shtëpi edhe pa ata. Te ungji nuk do të shkojmë fare!

Picrraku, duke u kthyer sipas shenjave të guralecëve të lëshuar një nga një përdhe, i kaloi vëllezërit nëpër tërë pyllin thellë.

Sapo u kthyen prindërit në shtëpi prej pyllit, u erdhi një fqj i tyre, që të paguante njëfar borxhi që ua kishte e që ata e kishin harruar fare. Me të hollat e kthyera prindërit blenë menjëherë aq ushqime, sa me to mbuluan tërë tryezën. Mirëpo, bashkë me të hollat, në zemrat e tyre u shfaq një pendim i hidhur, që i lanë fëmijët vetëm midis pyllit në mëshirë të ungjit, qymyrxhiut egoist. – Eh, sikur të ishin këtu fëmijët – vajtonte e shoqja e shportarit – do të kishin për të ngrënë sa të donin! Kështu, kush e di se ungji a do t'i pranojë apo jo në shtëpi! Ndofta tani po enden pyllit, në qoftë se bishat e egra nuk i kanë copëtuar! Ku janë, vallë, fëmijët tanë të dashur?

Duke dëgjuar vajin e nënës së tij, Picrraku, i cili në atë çast erdhi në shtëpi i pari, hapi derën dhe bërtiti: - Ne erdhëm, nëno – Të shtatë voglushët, të radhitur njëri-tjetrit i ranë kasollës më të katër anët, e ajo për një çast u mbush plot gas dhe brohoritje ngazëlluese. Të uritur si ujë, vogëlushët u sulën menjëherë në tryezë, duke mos pritur fare t'u thonë prindërit të hanë.

Mirëpo, gëzimi që u kthye atë ditë në shtëpi të shportarit që i shkurtër: uria trokiti përsëri në dyert e tyre. Prindërit më në fund vendosën t'ia shpien fëmijët prapë ungjit, qymyrxhiut. Picrraku që nuk mundi të flinte prej urisë, e dëgjoji edhe këtë marrëveshje të prindërve të tij.

Porsa agoi drita, Picrraku u ngrit me qëllim që të ikë prej shtëpisë fshehurazi dhe në përrua të mbushë xhepat me guralecë. Mirëpo, dera e shtëpisë që e mbyllur dhe doreza tepër e lartë e s'mund ta kapte me dorë që ta hapte. Futí në xhep një copë bukë të madhe dhe, kur u nisën prej shtëpisë, e shkoqi thërrime-thërrime dhe e hodhi përdhe, për të mundur pastaj, pas gjurmës së thërrimeve të bukës, të dinin të ktheheshin prej pyllit.

U përsërit e njëjta gjë si edhe herën e parë, vetëmse tani Picrraku nuk mundi të gjejë rrugëdalje nga pylli, meqë zogjtë ia kishin mbledhur të tëra thërrimet e bukës.

Mbasi nuk diti nga të nisej, u ndal i pavendosur mu në mes të pyllit të errët, kurse vëllezërit iu ngjitën pranë, duke e lutur me vaj në buzë: - S'duam të shkojmë te ungji! Na pri të shkojmë në shtëpi! Duam të kthehemi te prindërit! Na nxirr prej këtij pylli të errët! Picrraku, në këtë gjendje, s'pati nga t'ia mbante, por u shtrëngua t'u tregojë se thërrimet, me të cilat ai kishte shënuar rrugën, i kishin mbledhur zogjtë e kështu as vetë s'dinte nga të niseshin.

Atëbotë voglushët filluan të qajnë e të bërtasin, sa jehoi anembanë i tërë pylli. Voglushët këmbëzbathur u endën pyllit, që ishte gjithnjë e më tepër i dendur e nata po afrohej sa më shumë. Me errësirën e natës u shtua edhe frika e tyre, prandaj filluan të vajtonin përsëri me të madhe. Vetëm Picrraku nuk u tremb fare e as qau.

Natën e kaluan duke fjetur mbi myshqe nën një ah të madh. Kur u gdhi Picrraku u ngjit në dru dhe filloi të kundrojë rrethinën. Por ngado që kthente shikimin, shtrihej vetëm pyll i dendur. Picrraku deshi të zbriste, por në atë çast pikasi njëfarë tymi të hollë që ngrihej prej një shtëpize të mbuluar prej kurorave të ndrunjve. Duke vrejtur drejtimin ku gjendej shtëpia, Picrraku zbriti nga druri dhe i drejtoi të vëllezërit nga ajo anë. Duke shpërthyer prozhmeve, murrizave dhe

shkurreve, u ndal më në fund para asaj shtëpie dhe trokiti në derë.

Prej shtëpisë doli njëfarë gruaje dhe Picrraku iu lut të hynin brenda, sepse ata kishin humbur në pyll dhe s'dinin të ktheheshin në shtëpi. – Ah, o fëmijë të shkretë! – u tha gruaja e pikëlluar, duke lëshuar Picrrakun me vëllezër në shtëpi; mirëpo, u tha menjëherë se i shoqi i saj ishte një drangua i keq dhe mund të kthehej në çdo çast në shtëpi.

Kur dëgjuan këto fjalë, të shtatë vëllezërit u dridhën mu si purteka plepi prej erës. Për fat të lumtur gruaja e atij drangoi ishte shpirtmirë e fisnike. Pasi u dha të hanin e të pinin mirë e mirë, u tregoi se ku të fshihen, në qoftë se drangoi do kthehej në shtëpi rastësisht më parë.

Pak më vonë u dëgjuan hapa të rënde dhe njëfarë drangoi i ra derës, fëmijët u lemeritën prej frikës. Mbase s'kishin nga t'ia mbanin, gruaja i fshehu menjëherë dhe ngarendi të presë dranguan në shtëpi. Ai hyri brenda e nisi të bërtasë që gruaja s'ia hapi derën menjëherë. Si u dha fund britmave, drangoi u ul në tavolinë, dhe i dha urdhër gruas t'i sillte verë. Pastaj filloi të nuhaste nëpër ajër sikur po parandjente ndonjëfarë arome të çuditshme. – A mos do kesh fshehur njeri këtupari? Në qoftë se hunda imë s'më gënjen, mund të them se në shtëpi sonte nuk jemi vetëm unë e ti! – Gruaja u përpoq më kot ta bindte drangoin që përveç atyre të dyve, nuk kishte asnjëri në shtëpi, dhe se një gjë e tillë atij vetëm ashtu i dukej. Drangoi nuk deshë të qetësohet, derisa kontrollloi tërë shtëpinë e gjeti fëmijët. Kur e panë atë drangua të tmerrshëm, voglushët menduan se u erdhi çasti i fundit. – Oho, ho! a këtu më qenkeni, o kopila! – gjëmoi drangoi, duke i xjerrë prej strehimit me duart e tij aq të mëdha e të trasha njërin pas tjetrit, derisa i nxori që të shtatë vëllezërit. Më i fundit ishte Picrraku.

Kur e pa se në ç'rrezik ishin, Picrraku mori guximin dhe i tha drangoit: - Sikur të kesh ndërmend të na vrasësh, do të pendohesh shumë! Duhet ta dish se ne jemi të aftë për shumë punë. Mund të të shërbejmë mjaft mirë, sikur të na marrësh në shërbim. Nuk kërkojmë prej teje kurrfarë rroge. Do të ishim të kënaqur vetëm sikur të na japësh ushqim dhe kulm mbi krye.

Ky propozim i pëlqeu shumë drangoit, i cili prej natyre ishte përtac i madhe dhe ia kishte ënda shumë të punonin të tjerët për të, edhe pse kishte një fuqi aq të madhe. Përtacinë e tij e kishte ndjerë më tepër në lëkurën e saj e shoqja, e cila prej mëngjesi e deri në mbrëmje i bënte të tëra punët e shtëpisë e të tjerat. Do të shohim nesër se sa vleni! – u përgjegj drangoi dhe i dha urdhër së gruas që t'i shpjerë fëmijët të flenë. Gruaja e dëgjoi të shoqin dhe i shpuri sa më shpejt fëmijët në dhomën fqinje, ku po flinin në shtretër të vegjël shtatë vashëzat e drangoit, që kishin thuar se një shtat me të shtatë vëllezërit. Të gjitha ishin shumë të shëmtuara, por secila kishte në kokë nga një kurorë të florinjte. Gruaja i vendosi të shtatë vëllezërit në një shtrat të madh dhe shkoi. Duke u frikësuar se mos drangoi po u përgatit ndonjë të keqe. Pierraku me të vëllezërit i shpunë shpejt e shpejt vashëzat në shtratin e tyre, kurse vetë u shtrinë në shtatë shtretërit e vegjël dhe mbi krye vunë kurorat e florinjta, të cilat ua hoqën nga koka vajzave të drangoit.

Duke ndenjur në tryezë e duke zbrazur kupë pas kupe me verë të kuqe, drangoi u kujtua se mos i iknin fëmijët gjatë natës. Prandaj, vendosi t'i fusë në bodrum e kështu do të jetë i sigurt për çdo gjë, se bodrumi kishte një dry të madh. Drangoi hyri në dhomë dhe nëpër errësirë filloi të prekte me dorë kryet e fëmijëve. Kur ndjeu në duar kurorat e arta, murmuriti: - Paj, këto qenkan vajzat e mia! – Pastaj iu afrua shtratit ku të bijat bënin një gjumë aq të rëndë, sa nuk e ndjenë fare kur i shpuri drangoi në bodrum të ftohtë e plot lagështirë dhe lëshoi të gjitha përdhe, pa kurrfarë shtroje. Mbas mbylli mirë derën me çelës, drangoi u shtri dhe filloi me të shpejtë aq shumë gërhasë, sa filloi të dridhet e tërë shtëpia. Pierraku i zgjoi menjëherë të vëllezërit dhe ata zbritën me ngadalë tatëpjetë shkallëve, dualën në derë dhe filluan të ngarendin përjashta në pyll me sa fuqi patën. Mirëpo, edhe pse u munduan aq shumë, s'mundën të shkonin aq larg, sepse s'e dinin rrugën fare' prandaj u endën poshtë e lart pyllit tërë frikë e brenga.

Kur agoi dita dhe drangoi i kaloi mahmurllëku prej verës së fortë që piu në mbrëmje, iu drejtua gruas me qortim:

- M'i bjer prej bodrumit ata qelbanikët! Do të shkoj me ta në pyll për dru!

Gruaja vrapoi në bodrum, por porsa hapi derën, para saj dualën me vrap vajzat e trembura dhe me lot në sy, të cilat drangoi i pirë e bërë tapë, i kishte futur në bodrum duke menduar se ishin të shtatë vëllezërit.

Duke e ndjerë të keqen që e gjeti, gruaja hyri në dhomën ku ljetën fëmija, dhe, kur pa se nuk ishin aty, shkoi t'i tregonte drangoit se ç'kishte ndodhur.

Kur drangoi e pa se ç'kishte bërë, filloi të bërtasë e të këlthasë me të madhe, sa të gjitha muret e shtëpisë filluan të dridhen e zogjtë në pyllin e afërm fluturuan të lemeritur prej çerdheve të tyre. Porsa u qetësua pak, drangoi mbathi çizmet e tij magjike me të cilat me një hap mund të kalonte shtatë mila menjëherë dhe u nis të kërkojë djelmoshat e arratisur.

Duke ikur me vrap, vëllezërit kthyen një herë kokën prapa por, panë dranguan që po vinte si veriu mbas tyre, duke kapërcyer brigje e lugina, u trembën sa s'rrëfchet me gojë. Para se t'i diktonte drangoi, Picrraku me të vëllezërit u fsheh prapa një shkëmbi. Kur drangoi arriti te ai shkëmb, duke ngulshuar prej vrapimit, u ul aty të çlodhej pak, mirëpo e mundi gjumi dhe së shpejti ia nisi të gërhasë me të madhe, sa të gjithë drunjtë filluan të përkulen deri në tokë.

Picrraku atëbotë iu afrua drangoit fshehurazi dhe i zbathi çizmet; çizmet e drangoit përveç asaj që ishin të shpejta, mund edhe të zvogëloheshin e të zmadhoheshin sipas madhësisë së këmbës së atij që do t'i mbathte. Vëllezërit u kapën për dore dhe, bashkë me Picrrakun, me hapa të gjatë nga shtatë mila, fluturuan e kaluan brigje e lugina. Nuk zgjati shumë e vëllezërit arritën në shtëpinë e tyre, ku prindërit i pritën me lot ngazëllimi.

Picrraku ua la prindërve të kujdesen për vëllezërit e tij, kurse për vete tha se me anë të çizmeve të tij magjike do të shkojë prej shtëpisë e do ta kalojë disi jetën larg tyre nëpër botë. Porsa tha këto fjalë, me një hap që bëri, kërcëu përplotë e fluturoi në largësi. Pas hapit të dytë që bëri u gjet në bregun e dytë, e pas të tretit u humbi krejt nga sytë prindërve dhe vëllezërve të tij.

Çizmet magjike shtatëmilëshe i sollën Picrrakut shumë orë të mira. E bajtën në udhëtime të lërgëta, i gjetën punë në mbretëri të ndryshme, te bujarë të lartë dhe i sollën pasuri të madhe. Sa herë që nuk i pëlqente në një vend, shkonte në vende të tjera më tutje. Kurrfarë ndjekjesh s'qenë në gjendje ta arrijnë e ta kthejnë dhe aventurat që kaloi në botën e largët ishin aq të shumta, sa më vonë, kur u kthye te vëllezërit e prindërit e tij, pati ç't'u rrëfente kur të gjithë u ulën rreth tryezës plot e përplot, e cila kurrën e kurrës nuk mbeti më pa gjellra të mirë e ëmbëlsira të mrekullueshme.